

સલામી સવારની..

સુપ્રભાતમ્

સુરેશ પ્રા. ભટ્ટ
99789-26251

હાઈફુ

સિંતન

*ભિન ગુઠ જ્ઞાને દુંદુભો, ખસમ કહી મિલિ વાત ।
બુગ બુગ કહેવૈયા કહે, કાઠુ ન માની બાત ॥*

ઉછેર્યા છે અગર શાળાના સડકા સ્થાપી ને,
ને પંપાવ્યા ખૂબ એમને ગ્રાંટેના દૂધ આપીને,
કાપી નાક હવે કરે દર્શન દે કોઈ - ધમકી...
કરે છે નાટક 'બાપુ' કારવાનું આગ ચાંપી ને -
(લાગણીશીલ 'બાપુ' ને - સંચાલકો ભરાવે શીંગડા)

માંદાવારીનાં
શેઠ્યા કરે ઉપાય -
વિદેશો જઈ...

'ફી'ના ત્રાજવે,
શિક્ષણ બજારમાં -
વૈચારો વિદ્યા...

સુવિચાર

- સંત મહાત્માઓ ના મગજમાં પણ મૂર્ખાઈની જગા હોય છે - એરિસ્ટોટલ
- મુખે નારાયણનું નામ અને હાથે પ્રાણી માત્રની સેવાનું કામ - જ્ઞાનેશ્વર
- જે પરમેશ્વર પર વિશ્વાસ રાખે છે નેક કામ કરે છે તે મુસલમાનની વ્યાખ્યા છે - વિનોબા ભાવે
- રસ્તો શોધી કાઢ અને ન જરૂરે તો નવો રસ્તો પાક - કવિ ન્હાનાલાલ
- લશ્કરી સૈનિકનું અસ્તિત્વ એ મનુષ્યમાં હજી જગલી પહું બાકી છે તેનો પુરાવો છે - બર્નાડ શો
- એક મશીન પચાસ સાધારણ માણસોનું કામ કરશે, પણ કોઈ મશીન એક અસાધારણ માણસનું કામ નહિ કરી શકે - આલ્બર્ટ ઇન્સ્ટાઇન
- આજનું ઔષધ : ત્રણ ગ્રામ મેથીનું ચૂર્ણ સવાર સાંજ ગોળ અને નવશકા પાણી સાથે લેવાથી કબજિયાત મટે છે. (સંકલન : દિપક વી. આશરા)

બોધકથા

લંડનની રોયલ એકેડમી ઓફ આર્ટ્સના મુખ્ય ખંડમાં કેટલાક ચિત્રો લગાડવાના હતા. દેશવિદેશના ઢગલાબંધ ચિત્રકારોમાંથી પસંદગી કરવાની હતી. એક ઉગતા ચિત્રકારનું ચિત્ર જોઈ રોયલ એકેડમીના વડા પીટર સ્મીથ બોલ્યા, 'આ ચિત્ર તો ખૂબ સરસ છે પણ હવે એને લટકાવવું ક્યાં??, કારણ કે તો ખંડની ભીત પર જગ્યા જ બાકી વધી નથી.'

ત્યારે ઈંગલેન્ડના મશહૂર ચિત્રકાર ટર્નેર પીટરની વાત સાંભળી અને કહ્યું, 'પીટર મહાશયને ઉગતા કલાકારનું ચિત્ર ગમ્યું છે તો તેને માટે જગ્યા થઈ જશે.' પીટર સ્મીથે પૂછ્યું, 'જગ્યા ક્યાં છે??' ટર્નેર જ ટર્નેર પોતાનું એક ચિત્ર ખંડમાંથી હટાવી લીધું અને કહ્યું, 'મિ. પીટર, ઉગતા કલાકારને સ્થાન મળવું જ જોઈએ. અને એની પ્રતિભાને આગળ વધારવાની પહેલી ફરજ આપણા જેવા પીઠ કલાકારોની છે.'

પીટર સ્મીથે મહાન ચિત્રકાર ટર્નેરની નિખાલસ પેલદીલીના વખાણ કર્યા.

ચૂંટાયેલી સરકાર સામે કિરણ બેદીના બખાબા

કિરણ બેદી જેનું નામ! એ કોઈ પણ વયે અને કોઈ પણ સ્થિતિમાં પોતાનું વજૂદ દર્શાવ્યા વગર રહ્યાં નથી. કિશોરવયે બોયકટ વાળ કપાવીને પોતે ટીકરી તરીકે અવતર્યાં એટલે પરંપરાગત મર્યાદાઓના નામે બંધનમાં રહેવું તેનો એમને સખત વિરોધ કર્યો. ભણી ગણીને છેક પીએચ.ડી.ની ઉપાધિ પ્રાપ્ત કરી પરંતુ પ્રોફેસર બની ચાર દેવાલોવાળાં વર્ગખંડમાં કે ચેમ્બરમાં આરામની જિંદગી ગુજારવાનું એમને નહોતું ગમ્યું. સ્ત્રીઓ માટે વજ્ય ગણાયા કાર્યક્ષેત્ર પર જ પ્રસંદગી ઉતારી અને ધરાર દેશનાં પ્રથમ મહિલા આઈપીએસ બનીને જંપ્યા. તેઓ જાણતાં હતા કે પુરુષો માટે અનામત ગણાતું રહેતું પોલીસ દળ એમને દિલથી ક્યારેક નહીં સ્વીકારે. પરંતુ પોતાની કુનેહ અને મનોબળ ઉપરાંત દેહ ઈચ્છાશક્તિના જોર પર પ્રજાસત્તાક દિનની પરેડ પર ધસી આવેલા ખાલિસ્તાની આતંકવાદીઓનો એમણે એકલા હાથે સામનો કરી તત્કાલીન વડાપ્રધાન ઈંદિરા ગાંધીના દિલમાં ખાસ જગા સુનિશ્ચિત કરી લીધી હતી. કિરણ બેદીને એમનો પોલીસ વિભાગ ડગલે ને પગલે કનડતો રહ્યો. તિહાડ જેલને આશ્રમમાં ફેરવી દેવાના વિશિષ્ટ કાર્ય બદલ એમને રોમન મેગસેસે એવોર્ડથી નવાજવામાં આવ્યા પણ ઘર આંગણે એમની વધુ પડતી પ્રોએક્ટિવ કામગીરી જ એમની કારકિર્દીને અડચણરૂપ બનતી રહી. દિલ્લી પોલીસ કમિશનર તરીકે વિભાગમાં સૌથી સિનિયર હોવા છતાં એમને બાજુએ હડસેલી દેવાયાં ત્યારે સ્વમાની કિરણ બેદીએ વહેલી નિવૃત્તિ લઈ પોતાના સામાજિક સેવાકાર્યોમાં ખૂંપી જવાનું નક્કી કર્યું હતું. તે પછી કિરણ બેદી દેશ અને દુનિયા સમક્ષ એક નામાંકિત સેલિબ્રિટી તરીકે લાઈમ લાઈટમાં રહેતાં આવ્યાં છે. અણ્ણા હજારે અને અરવિંદ કેજરીવાલના જનલોકપાલ આંદોલનમાં એ મોખરે રહ્યાં પરંતુ એમનો અહં એમને કેજરીવાલની સર્વોચ્ચતા સ્વીકારવામાં નડ્યો, પરિણામે જે નહોતું કરવા જેવું તે કરી બેઠાં. એ ભારતીય જનતા પાર્ટીના પ્રલોભનમાં ફસાઈને દિલ્લીની વિધાનસભાની ચૂંટણી લડ્યાં, જેમાં ઊંધે માથે પટકાતાં એમને ધોળે દિવસે તારા જોવા વારો આવ્યો. તે વખતે પોતે રાજકારણમાં પડ્યાં તે ગંભીર ભૂલ હતી એવી કબૂલાત પણ કરી, અને ફરી ક્યારેય ચૂંટણી નહીં લડે એવું નિવેદન પણ કર્યું, પરંતુ એમની ભીતર ધકકતી મહત્વાકાંક્ષાએ ફરી એક વાર એમને રાજકારણના કાઠવમાં ખૂંપવા મજબૂર કર્યા. પુડુચેરીના ઉપરાજ્યપાલનો હોદ્દો સ્વીકારીને કિરણ બેદીએ એમની રહી સહી વિશ્વસનીયતા પર જાતે જ કૂચડો ફેરવી દીધો એમ કહેવામાં ભાગ્યે જ કોઈ અતિશયોક્તિ લેખાશે. પુડુચેરી દિલ્લી જેવું જ અધુરુંપહુરું રાજ્ય છે. ચૂંટાયેલી

કોંગ્રેસી સરકારના વરાયેલા મુખ્યમંત્રી નારાયણ સામી કેન્દ્રીય મંત્રી તરીકેની જવાબદારી સંભાળી ચૂકેલા વરિષ્ઠ નેતા છે. કિરણ બેદીએ એમની સામે શિંગડાં ભરાવીને પોતાના જ પગ પર કુહાડો માર્યો છે. તેઓ ઉપરાજ્યપાલની મર્યાદાઓ ચૂકીને ચૂંટાયેલી લોકપ્રિય સરકારના કામમાં દખલ કરવા લાગ્યાં છે તેની સામે પુડુચેરી વિધાનસભામાં ભારે વિરોધ વંટોળ ઉભો થવા પામ્યો છે. વિધાનસભા સર્વાનુમતે એમને પાછાં બોલાવી લેવાનો પ્રસ્તાવ પસાર કરવાની તૈયારી કરી રહી છે ત્યારે પણ કિરણ બેદી સમાધાનની ભાષા બોલવાને બદલે પોતે રબર સ્ટેમ્પ ઉપરાજ્યપાલ નહીં બની શકે, એવો હુંકાર ભરે છે. ચૂંટાયેલી રાજ્ય સરકાર વિપક્ષની હોવા છતાં લોકશાહીની રુએ એને મળેલા બંધારણીય અધિકારો પર તરાષ મારવાની કિરણ બેદીની યેચાને કેન્દ્ર સમર્થન આપશે કે કેમ તે જોવું રસપટ બની રહેશે. દિલ્લીમાં નજીબ જંગ અને કેજરીવાલની લડાઈમાં કેન્દ્રમાં સીપું સંડોવાયેલું હતું. એમની વચ્ચે જેવો જંગ ચાલ્યો હતો એવો જ બલકે એથી પણ વધુ રોચક જંગ પુડુચેરીમાં મુખ્યમંત્રી વી. નારાયણ સામી અને ઉપરાજ્યપાલ કિરણ બેદી વચ્ચે શર થઈ ચૂક્યો છે. જો કે નારાયણ સામી કેજરીવાલ જેવા અપરિપકવ નેતા નથી. વિપક્ષ સહિત સમસ્ત વિધાનસભા પણ કિરણબેદીની વિરુદ્ધ છે કારણ કે એમણે સ્પીકર સામે પણ મોરચો માંડ્યો છે.

તંત્રીસ્થાનેથી..

એક ચીજ લેવાની રહી ગઈ

આંખોમાં ભરેલાં આંસુ અને ભારે હૈંયે રમા મજૂરોને ઘરમાંથી આસાન કાઢી કાઢીને ટૂકમાં ગોઠવતાં જોઈ રહી હતી. જેટલીવાર તે હાથમાં કોઈ ચીજ વસ્તુ લે અને જોવા લાગે એટલીવાર ટીકરો રજની તેની પાસેથી પસાર થતો ત્યારે તેને એક મહત્વનું જાણે કોઈ તેનો જીવ કાઢી રહ્યું છે.

તેને મોહ સામાનમાં વધુ નહોતો એટલો નાની પોત્રી રીયાનો હતો. જેમાં ખરેખર તેનો જીવ ભરાઈ બેઠો હતો. પણ એ તો બે દિવસ પહેલાં જ તેની નાની ને ઘેર જતી રહી હતી. અને સામાન નવા ઘેર પહોંચે પછી સીધી ત્યાં આવવાની હતી. ખરેખર તો પહેલાં દિવસની જ શીલા વહુને આ ઘરે કે શેરી ગમતી જ નહોતી. તે સાથે કદાચ સાસુ પર ગમતી નહોતી, રમાએ ઘણી કોશિષ કરી છતાં તેની સાથે સામંજસ્ય સ્થાપી શકી ન હતી. છેવટે ઓફિસમાંથી લોન લઈ એ લોકોએ એક પોશ વિસ્તારમાં ફલેટ ખરીદી લીધો અને... અને...

બા, તેણે ચોંકી જઈને ઉચે જોયું સામે રજની ઉભો હતો. આંખમાં આંસુ હતાં. માં હોવા છતાં તે પોતાના એકના એક લાડકા દીકરાની આંખમાં શું છે તે વાંચી ન શકી કે તેમાં શું લખ્યું છે. દોષિત ભાવ, દુ:ખ કે મુક્ત થયાનો ભાવ. 'બા, અમે આવતાં રહીશું' કહીને તેણે નીચે નમી માં ને ચરણસ્પર્શ કર્યા. અને તે તેના માથે હાથ મુકે તે પહેલાં તે ચાલ્યો હતો.

'રજનીભાઈ, બરાબર જોઈ તો લીધું છે ને કંઈ લેવાનું રહી જતું નથી ને? પાસે ઉભેલ સંતોકબાઈએ કહ્યું ત્યારે તેણે જરા પાછળ ફરીને જોયું પછી બોલ્યો.' 'સંતોકબાઈ, રીયાની એક ટ્રાયિકલ અને થોડાં રમકડાં છે... એ જૂના થઈ ગયાં છે. કોઈ જરૂરિયાતવાળાને આપી દે જો.'

ટૂક ચાલવાનો અવાજ રમતા કાને અથડાયો. અત્યાર સુધી જબરજસ્તી રોકી રાખેલ આંશુ ઉભરાઈ આવ્યાં. અને તે તલસાટ સાથે બોલી, 'સંતોકબાઈ, તે રજની ને કેમ કહ્યું નહીં કે તેની એક ચીજ લેવાતી રહી ગઈ છે.' તેની ધરડી, બિમાર જૂની થઈ ગયેલી માં.

'બા, અમે આવતાં રહીશું' કહીને તેણે નીચે નમી મા ના ચરણસ્પર્શ કર્યા

નવાં કલેવર
નવવર હેડાઈ

રિલેશનશીપમાં બ્રેક-અપ અને વેક-અપ

ભાર પોતાના ખાભે ઊંચકીને ચાલતા થાકી જાવ ત્યારે એવો ભાર વેદ્યા કરવાનો કોઈ જ અર્થ નથી. એવા સંબંધ તોડી નાખવા જ બહેતર છે. સ્વામી વિવેકાનંદનો શબ્દ છે "વેક-અપ..." જેટલા વહેલા જાગૃત થવાય એટલું સારું. તમારા સંબંધ લાશ બનીને ગંધાઈ ઊઠે એ પહેલા તમારામાં જાગૃતિ આવે એ જરૂરી છે. તમે જાગૃત બનીને એવા સંબંધોને ફગાવી દેવાની હિંમત કેળવો એ પણ ખુશહાલ જિંદગીની જરૂરીયાત છે.

એન્જેલિના જોલીએ કબુલ્યું હતું કે તેના જીવનમાં ઘણા બધા પુરુષ આવ્યા. કોઈક પ્રેમના નામે આવ્યા અને છળ કરી ગયા. કોઈક પ્રેમ આપીને પણ ચાંદ-તારા બતાવતા ચાલ્યા ગયા. કોઈક વન-નાઈટ સ્ટેન્ડની જેમ પોતાની જરૂરીયાત પુરી કરવાના સ્વાર્થથી આવ્યા અને ચાલ્યા ગયા. એન્જેલિના જોલીએ કહ્યું છે કે રિલેશનશીપનું મહત્વ સમજાવ એ જ મોટી વાત છે. રિલેશનશીપમાં જો દમ ન હોય તો બ્રેક-અપ જ સૌથી સારી દવા છે. આ માટે તમારામાં જેટલી જલદી સમજ (જાગૃતિ) આવી જાય તેટલું બહેતર છે. બાકી તો અંધારીયા બેડરુમમાં રાતોની રાતો રડતા બેસી રહેવાથી તમને કોઈ બચાવી શકશે નહીં. તમારી મદદ તમારે જાતે જ કરવાની છે.

૪૦ વર્ષની એન્જેલિના જોલી આજે પણ હોલિવૂડની કિલ્મોની હાર્ટએસ્ટ પેઈઝ એક્ટ્રેસ છે. એ અભિનેત્રી અને નિર્માત્રી હોવા ઉપરાંત પરોપકારી અને માનવતાવાદી પણ છે. તેને એકેડમી એવોર્ડ સન્માન મળેલું છે. બે વખત સ્ક્રિન એક્ટરસ ગિલ્ડ એવોર્ડ અને ત્રણ વાર ગોલ્ડન ગ્લોબ એવોર્ડ મળ્યા છે.

એન્જેલિનાએ સને ૧૯૯૮માં ૨૧ વર્ષની ઉંમરે અભિનેતા જોની લી મિલર સાથે પ્રથમ પ્રેમલગ્ન કર્યાં. સને ૧૯૯૯માં ત્રણ વર્ષમાં તેમની વચ્ચેનો પ્રેમ વરાળ બનીને ઊડી ગયો. એક વર્ષ એકલી રહ્યા બાદ સને ૨૦૦૦માં બિલી બોબ સાથે તેણે પ્રેમલગ્ન કર્યાં. એ સંબંધ પણ ચાર વર્ષ જ ચાલ્યો અને સને ૨૦૦૩માં રેશમની ડોર તૂટી ગઈ. ફરી એક વાર એકલી પડેલી એન્જેલિનાએ પ્રેમલગ્ન કરવાના બદલે લગ્ન પહેલાં પ્રેમમાં રહેવાનું પસંદ કર્યું. તે પોતાના સાથી અભિનેતા બ્રાડ પિટ સાથે લગભગ દસેક વર્ષ લિવ-ઈન રિલેશનશીપમાં રહી.

લગ્ન કર્યા વિના સાથે રહેલાં આ કપલે દુનિયાભરમાંથી મળીને એક ડઝન જેટલાં વંચિત બાળકોને દત્તક પણ લીધાં અને ઉછેર્યાં. છેક સને ૨૦૧૪માં ગયા વર્ષે જ એન્જેલિના અને બ્રાડ પિટે લગ્ન કરી લીધાં. પરસ્પરા પરિપક્વ પ્રેમની સમજણનું આ કપલ શ્રેષ્ઠ ઉદાહરણ પણ બન્યું છે. જો કે એન્જેલિના બ્રાડના સંતાનોની માતા પણ બની છે. પ્રેમ એટલે એકમેકનો આદર અને સમાદર. જો એકમેક પ્રત્યે તમને આદર અને સમાદર યા કાળજી કે લાગણી જેવું કશું જ ન અનુભવાતું હોય તો એવા સંબંધને સાચવી રાખવાનો કોઈ મતલબ નથી. વંધ્ય જમીનમાં ગમે તેટલું ખાતર-પાણી નાખશો, કશું નહી ઊગે.

સ્ટોપર :

"પહેલા તો પ્રેમ તમારી આંખમાં પ્રગટે છે, આંખો વાટે પ્રેમની અનુભૂતિ તમારા હૃદય સુધી પહોંચતો હોય છે."

— મદર રેરેસા

માય ડિયર ફેસબુક ફ્રેન્ડ...!! કયા હોગા કૌન સે પલમે કોઈ જાને ના...!!

લેખ પડતો મુકી અજયે છાપું પકડ્યું. 'આજે ભારત-પાકિસ્તાન વચ્ચે હાર્ટવોલ્ડેજ ક્રિકેટ મેચ...' 'ગરમીની અગન જવાળામાં શેકાતું શહેર...' 'અથાણાં - ઈુંદા માટે કેરીઓ ખરીદવા છેલ્લી ઘડીની માર્કેટમાં ભીડ...' એક બાદ એક હેડલાઈન પરથી નજર ફરતી હતી ત્યાં, 'વડોદરા જઈ રહેલી શહેરની તેજસ્વી યુવતી પૂજા બક્ષીનું બસમાં જ આકસ્મિક મૃત્યુ' સમાચાર વાંચતા જ અજયના હાથમાં રહેલો ચાનો કપ ધૂજ્યો અને થોડી આ છાપા પર ઢોળાઈ, અચાનક કોઈ તાજુ ખીલેલું વૃક્ષ કોઈ જાનવર ઝાપટ મારીને તોડી નાંખે એવો ઝાટકો અજયનો આવ્યો...

'મારો મોબાઈલ લાવ તો...' એણે બૂમ પાડી. એ આ સમાચારથી ધૂજ્યો હતો કારણ આ છોકરી એની ફેસબુક ફ્રેન્ડ હતી. તેઓ ક્યારેય એને મળ્યા નહોતા, અરે ! ફોટો સુધ્ધાં જોયા નહોતો. કારણ એના ફેસબુક

રોજબરોજની જિંદગીમાં એક સારા વ્યક્તિ બનવા ટોનિકનું કામ કરે છે...' મેસેજની સાથોસાથ અજયને એ મેસેજર ચેટીંગ યાદ આવ્યું જ્યારે એણે આ બધાં ખૂબ ટૂંકા અને માત્ર આભાર વ્યક્ત કરતાં જવાબ આપ્યાં હતાં. 'આજે વિચારોનું વાવાઝોડું લેખ વાંચ્યો, મારાં મનમાં આવા ખરાબ આવી જ કેમ શકે ? કેટલી સરસ વાત કહી છે. શિવાંગી અને બ્રાદા બે બહેનપણીઓની ઈર્ષ્યાની સહજ વાત જે ખરેખર આવું બનતું જ હોય છે, એ વાંચી, મને પણ આવો અનુભવ થયો હતો.' ક્યારેક ખૂબ સારાં માણસોના મનમાં પણ મહાભયંકર વિચાર આવતાં હોય છે.' એ વાત સાથે સહમત છું. તમારા લેખથી મારી એક બહેનપણી વચ્ચેની ગરસમજ દૂર થઈ...' અજયને યાદ આવ્યું, હા એ વખતે પૂજા ખુબ ખુશ થઈ હતી. એ કાયમ એમને સર કહીને બોલાવતી...

'સર, આજે મેગીનો માર્ટીકલ, આ હા હા હા, શું વર્ણન કર્યું છે? મેગીનો એક જ ધર્મ છે, બે મિનિટમાં પેકમાંથી પેટમાં જવાની વાત! નોકરી કે શિક્ષણ માટે બહાર નીકળતી નારીની પ્રથમ પસંદગી... અને એમાં મેગી પરના પ્રતિબંધ માટે ગુહિણીઓને શું તકલીફો સહન કરવી પડે છે, તુમ કયા જાનો નરેન્દ્ર બાબુ...? લાજવાબ. મેગીના ફાયદા વિશે આટલું લખી શકાય? આનંદ થયો...' પૂજા એ દિવસે ખુશાખુશ હતી. અજયને હવે સમજાતું હતું કે એ મોટાભાગે સ્ત્રીઓને સ્પર્શના પ્રશ્નોમાં વધુ રસ લેતી હતી. એક દિવસ એનો અલગ જે મેસેજ આવ્યો.

'સર, અમારાં ઘરની સામે એક નવું ઘર બને છે. ત્યાં એક ગલુડીયું પડી ગયું હતું તે રડતા કરતું હતું. એની મા ત્યાં આંટાફેરા મારતી હતી. ત્યાં રમતા નાના બાળકોએ એને પાણી - નાસ્તો આપ્યાં. પછી એમના પેરેન્ટ્સે ફોન કરી એમની પાસે ચાવી મંગાવી. બાળકો પાંચ-છ કલાક એ ગલુડીયા

પાસે જ રહ્યાં. મેં આ મેસેજ તમને એટલા માટે કર્યો કે આ બાળકો નિર્દોષ પ્રાણીનો જીવ બચાવે છે જ્યારે આતંકવાદી નિર્દોષોને મારે છે... તમે આ વિશે આર્ટિકલ લખજો, આ મારી મમ્મીનો વિચાર છે.' કેટલી સરળ નિર્દોષ અને સ્પષ્ટ વાત, અજય વિચારતો હતો. ગયા વર્ષે માર્ચ મહિનામાં એનો અત્યાર સુધીનો બેસ્ટ મેસેજ હતો.

'ગુડ મોર્નિંગ સર, આજે મારી મોર્નિંગ સાથે જ સુધરી ગઈ. હું ૨૭ વર્ષની છું, મેં એમસીએ કર્યું છે અને હું અત્યારે લગ્ન કરવા નથી માંગતી, કારણ હું હજું માનસિક નેચાર નથી. આટલી સિમ્પલ વાત લોકો સમજતાં નથી. મારો પરિવાર મોડર્ન વિચાર સરણીવાળો છે. એટલે એમનો સપોર્ટ છે. તમારા લેખની બેસ્ટ લાઈન એટલે 'અમદાવાદની સ્વિટીના સમાજમાં ગણગણાટ છે કે આ લગ્ન નથી કરતી એટલે નક્કી કરી લોયો છે. બેસ્ટ આર્ટિકલ...' આ એનો છેલ્લો મેસેજ હતો. એ પછી ક્યારેય મેસેજ કર્યાનું યાદ નથી. આજે છાપામાં ખબર વાંચી એટલે માત્ર ફેસબુક ફ્રેન્ડના નાતે આ ચેટ ફરી વાંચી. અજયે ચાનો કપ મોંઢે માંડ્યો તો એને એમાં ખારાશ લાગી ત્યારે ખબર પડી કે વહેલાં આંસુ કપમાં જઈને સમાયાં છે. પ્યાવરણ દિવસે વૃક્ષ વાવવાની કે ઉછેરવાની જગ્યાએ લાકડામાં સમાઈ ગયેલી પૂજા અજયને વ્યથિત કરી ગઈ. એ મનોમન બોલતો હતો, 'માય ડિયર ફેસબુક ફ્રેન્ડ, આપણે મળ્યાં નહોતા, જાણતાં નહોતાં પણ જેમ તે મારાં લેખથી પ્રેરણા મળતી એમ મને પણ તારાં મેસેજથી પ્રોત્સાહન મળતું, ગુડબાય ડિયર...' રેડિયો પણ વાગેલા ગીતની 'કયા હોગા કૌન સે પલ મેં કોઈ જાને ના...' ગીતની પંક્તિ અજયમાં મનમાં પડ્યાં પાડતી હતી!

જાને :

ક્યારેક કોઈ બિલકુલ અપરિચિત, અજાણ્યાં, જેમને ક્યારેય રૂબરૂ ના મળ્યા હોય એવા લોકોની વિદાય પણ હયમચાવી જતી હોય છે. વચ્ચેલ ફેન્ડશીપથી થયેલા સંબંધના વિનયની આકસ્મિક વિદાય જો અશ્રુ પડાવી શકે તો સમજવું કે હજુ આપણાં અંદર લાગણીના વૃક્ષો હયાલ્યાં છે!

સંબંધોમાં તડ-જોડ કરવાનો કોઈ જ અર્થ નથી. જ્યારે તમે સંબંધનો ભાર પોતાના ખાભે ઊંચકીને ચાલતા થાકી જાવ ત્યારે એવો ભાર વેદ્યા કરવાનો કોઈ જ અર્થ નથી. એવા સંબંધ તોડી નાખવા જ બહેતર છે. સ્વામી વિવેકાનંદનો શબ્દ છે "વેક-અપ..." જેટલા વહેલા જાગૃત થવાય એટલું સારું.

ગુલમહોર
દિનેશ દેસાઈ

Hello ફ્રેન્ડ્સ
સંજય ઘોરાટ